

PERSTEKST
7 september 2011
Turnhout

Diverscity en de Federatie Centra voor Basiseducatie gaan samen voor competentieversterking op het niveau E en D

Diverscity

Diverscity is het samenwerkingsverband tussen de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) en de drie overheidsvakbonden ACV-Openbare Diensten, ACOD-LRB en VSOA-LRB. Reeds zes jaar werken zij samen in het kader van een sectorconvenant, afgesloten met de Vlaamse Regering. De doelstelling is het gezamenlijk realiseren van acties m.b.t. het arbeidsmarkt- en personeelsbeleid binnen de sector van de lokale besturen. Drie thema's staan daarbij centraal:

- aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt,
- levenslang leren,
- diversiteit.

Sinds een kleine twee jaar werken drie sectorconsulenten onder de naam 'Diverscity'. Diverscity bevordert en ondersteunt vernieuwende projecten rond arbeidsmarktbeleid en HRM-beleid met het doel lokale besturen en werknemers te ondersteunen in de verdere uitbouw van een divers personeelsbeleid. Daarbij beoogt Diverscity aantrekkelijke arbeidsorganisaties waardoor een goede dienstverlening aan de burgers kan worden gerealiseerd. Een van de thema's waaraan Diverscity werkt is de opleiding van kortgeschoolde medewerkers op het niveau E en D.

De sector lokale besturen is goed voor een tewerkstelling van ruim 140.000 werknemers. In 2007 telden de lokale besturen 140.656 Vlaamse loontrekkende werknemers, dit is 6,4% van alle Vlaamse werknemers. Dit is exclusief de ongeveer 25.000 gesubsidieerde personeelsleden in het gemeentelijk onderwijs, de 16.000 medewerkers bij de lokale politie en de ruim 8.000 medewerkers in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Ongeveer de helft van die 140.000 werknemers werkt als kortgeschoolde medewerker op niveau E en D bij de uitvoerende diensten (technische diensten, groendienst, poetshulpen,...).

Basiseducatie

13 Centra voor Basiseducatie organiseren in Vlaanderen en Brussel opleidingen voor kortgeschoolde volwassenen en maken deel uit van het volwassenenonderwijs. Het zijn onafhankelijke, pluralistische instellingen, gestructureerd als privaatrechtelijke organisaties. Dat is decretaal voorzien. De werking van de Centra voor Basiseducatie wordt gereguleerd via het decreet op het volwassenenonderwijs en gefinancierd door het Departement Onderwijs. Op basis van het gegenereerde aantal lesuren cursist (LUC's) ontvangen de Centra jaarlijks een volume aan voltijdse equivalenten om leraren in te zetten, een puntenenveloppe om de omkadering te voorzien en werkingsmiddelen. Wanneer meer lesuren cursist worden gerealiseerd, kan het centrum het jaar nadien groeien, onder voorbehoud van voldoende overheidsmiddelen.

De opleidingen in de basiseducatie situeren zich op het niveau lager onderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. Elke opleiding omvat verschillende modules waarvoor de basiscompetenties en eindtermen werden vastgelegd. Daarnaast werken de Centra voor Basiseducatie ook aan sleutelcompetenties. Die kunnen in alle opleidingen worden nagestreefd. Men onderscheidt zeven sleutelcompetenties:

- kunnen communiceren
- kunnen omgaan met numerieke gegevens
- kunnen omgaan met informatietechnologie
- kunnen samenwerken
- eigen leren en presteren kunnen verbeteren
- kunnen omgaan met problemen
- keuzes kunnen uitvoeren

Met haar educatief aanbod mikt de basiseducatie op verhoging van competenties, zowel de geletterdheid als de sleutelcompetenties.

Samenwerken met de bouwstenen

Het aanbod dat is uitgewerkt in samenwerking met Diverscity en het VOCVO (Vlaams Ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs) is gespreid over 3 concepten waarin 16 bouwstenen voor vorming een plaats vinden. In een eerste fase promoten we een introductiemodule van 21 uren, die in overleg tussen een Centrum voor Basiseducatie en het bestuur inhoudelijk wordt ingevuld.

Het verhaal van Eric

Huiswerk van de kinderen Dat ik niet goed kon lezen en schrijven werd voor mij moeilijk toen de kinderen met hun huiswerk steeds naar mama gingen. Als ze aan mij iets vroegen, moest ik ze toch steeds naar mama sturen. Ik werd steeds op de achterste rij gezet als er geholpen moest worden bij het huiswerk. Net als vroeger op school. Als je niet kon volgen moest je maar achteraan in de klas gaan zitten. Hou je maar bezig tot de bel gaat. Het werd niet gezegd maar het kwam wel zo over.

Ploegbaas worden Daar kwam nog bij dat ik op mijn werk de kans kreeg om ploegbaas te worden. Daar hoorde natuurlijk ook veel schrijfwerk bij. Op een dag bracht mijn vrouw de brochure van Basiseducatie mee. Ik heb nog te lang nagedacht, maar heb toch besloten om een cursus 'Nederlands lezen en schrijven' te volgen. Op het werk kan ik nu veel beter met mijn chefs communiceren.

Praten met mijn kinderen Mijn oudste zoon is al afgestudeerd, mijn jongste nog niet. Die heeft het moeilijk op school. Maar omdat ik zelf deze cursus volg, kan ik met mijn zoon beter praten over het belang van school en waarom hij nu zijn best moet doen. Ik hoop dat ik regelmatig nog een herhalingscursus kan volgen. Het probleem voor mij is om het allemaal te blijven onthouden. Af en toe een herhaling zou voor vele mensen een goede oplossing zijn en een motivatie om te blijven bijleren. Door de cursus 'Nederlands lezen en schrijven' is het ook makkelijker om andere cursussen te volgen. Wat ik dan ook nog ga doen!

Deze introductiemodule omvat:

- 21 uren vorming, samen te stellen uit een lijst van bouwstenen
- een voorbereidende bijeenkomst tussen het Centrum voor Basiseducatie en het lokaal bestuur
- een tussentijdse evaluatie
- een eindbespreking

De prijs voor deze introductiemodule bedraagt 1.995 euro. Deze introductiemodule kan op vraag van het lokaal bestuur onbeperkt uitgebreid of aangevuld worden. Via een diversiteitsplan kunnen lokale besturen een deel van die kost terugwinnen.

Met deze module kunnen de Centra voor Basiseducatie inspelen op de plaatselijke noden aan vorming. In overleg met het lokaal bestuur werken zij een educatief aanbod uit dat daarop inspeelt. De sector Basiseducatie heeft z'n aanbod vertaald in bouwstenen, die in een cursus kunnen gecombineerd worden. De kleinste bouwstenen nemen 3 uren groepswork in beslag. Grotere bouwstenen kunnen tot 12 of 15 uren omvatten. Een cursus door de Centra voor Basiseducatie bestaat uit meerdere bouwstenen. Het lokaal bestuur beslist zelf over de combinatie van de bouwstenen, de omvang van de opleiding of de spreiding in de tijd. Uiteraard moet er over gewaakt worden dat de verwachtingen ten aanzien van een of meerdere bouwstenen realistisch ingeschat worden. Deze cursussen worden geïntegreerd aangeboden:

- ze zijn gericht op de werkpraktijk van de deelnemers, ze worden er ook inhoudelijk op afgestemd;
- ze zijn toegankelijk en aangepast voor wie geletterdheidsproblemen ondervindt. Basiseducatie is goed geplaatst om via inhoud en methodieken te zorgen dat vorming voor alle deelnemers rendeert.

Volgende bouwstenen worden door de centra aangeboden:

1. Veiligheid, gezondheid en hygiëne
2. Milieuvriendelijk werken
3. Ik en mijn job
4. Hoe sta ik in mijn job? Beroepshouding
5. Communicatie: Ik en een ander (basispakket)
6. Communicatie: Ik en de organisatie (vervolgpakket)
7. Rekenvaardigheid
8. Eerste stappen op computer
9. Uitbreiding PC –vaardigheden
10. Lezen en schrijven bij het werk
11. Omgaan met interne documenten en formulieren
12. Telefoneren
13. Noteren
14. Een bericht schrijven
15. Een verslag schrijven
16. Hoe geraak ik er? Kaartlezen en/of openbaar vervoer

Het verhaal van Wieske

Meer in mijn mars Na haar schoolperiode werkte Wieske in de buitenschoolse kinderopvang. Na een tijdje wou ze toch iets anders doen, want ze voelde dat ze meer in haar mars had. Ze startte meteen met een cursus 'Telefonisch onthaalbediende'. Omdat ze maar gedeeltelijke werkloosheids-uitkering kreeg, zag ze zich verplicht om aan te kloppen bij het OCMW voor hulp. Daar kon ze via een Art. 60-contract aan de slag bij Basiseducatie als telefoniste. (Art.60 is een programma waarin mensen tewerkgesteld worden voor een bepaalde periode om werkervaring op te doen.)

Van werk naar les De collega's bij Basiseducatie hadden al vrij vlug door dat Wieske veel spellingfouten maakte. De stap naar de cursus 'Nederlands oprispen' was klein en is in dit geval wel zeer letterlijk te nemen. Naast personeelslid werd ze ook cursiste bij Basiseducatie! De cursussen computer, rekenen en Engels volgden.

Leren om verder te geraken Wieske werkt op dit moment als onthaalmedewerker bij de Federale Politie. Ze vindt het belangrijk om lessen te volgen in functie van haar werk. Ze wil verder geraken in het leven. Ze wil tonen aan andere mensen dat het kan: vooruitgaan in het leven. Wieske had problemen, ook emotioneel. Ze heeft er iets aan gedaan en voelt zich nu veel beter in haar vel. Ze wil mensen vragen zich niet op te sluiten, maar naar buiten te komen om hun problemen aan te pakken, zoals ook zij gedaan heeft.

Werken aan geletterdheid (bv. lezen en schrijven) is zeker niet in elke bouwsteen het hoofddoel. Taal is een middel en wordt waar nodig ingezet. Geletterdheid komt aan bod zoals het zich op de werkvloer voordoet. Belangrijk is dus een goed zicht te krijgen op de job: welke vaardigheden zijn nodig om de job goed uit te voeren? Een competentieprofiel kan hierbij een handig hulpmiddel zijn.

Ondertekening

Na het concept van de 16 bouwstenen in de introductiemodule wil Diverscity de bestaande samenwerking nog verder intensifiëren. Daarom is het ook goed om dit formeel te bevestigen in een samenwerkingsovereenkomst, gedragen door de VVSG, de 3 vakbonden ACV-Openbare Diensten, ACOD-LRB en VSOA-LRB en de Federatie Centra voor Basiseducatie.

“Lokale openbare besturen organiseren in samenwerking met een Centrum voor Basiseducatie toegankelijke en kwalitatieve vorming voor werknemers op niveau E en D met het oog op het verhogen van de geletterdheid en het versterken van de competenties van deze werknemers. “

Binnen die overeenkomst engageren de sociale partners zich om vrij regelmatig het thema 'geletterdheid' en dus alles wat te maken heeft met de zogenaamde 'life skills' of sleutelcompetenties regelmatig onder de aandacht te brengen. In het verlengde daarvan zullen zowel de VVSG als de vakbonden het aanbod van de Centra voor Basiseducatie beter bekend maken.

Diverscity wil ook de samenwerking tussen de individuele besturen en de individuele centra faciliteren. Specifiek voor kleinere besturen met kleinere personeelsgroepen kan een beroep gedaan worden op de sectorconsulenten van Diverscity om samen met verschillende besturen een aanbod op maat uit te werken. Op die manier wil Diverscity ook de intergemeentelijke samenwerking ondersteunen.

De Centra voor Basiseducatie van hun kant verzorgen op studiedagen van Diverscity en VVSG training rond geletterdheids-sensibilisering voor leidinggevenden.

Met de ondertekening van een overeenkomst willen Diverscity en de Federatie Centra voor Basiseducatie formeel bevestigen dat ze samen willen gaan voor competentieversterking op het niveau E en D.

Meer info:

- Centrum voor Basiseducatie Kempen:
Mieke Hens, directeur, 014/58.41.91 of 0499/20.20.55 (www.basiseducatie.be/kempen)
- Diverscity:
Peter Neiryck, sectorconsulent lokale besturen, peter.neiryck@diverscity.be, 02/211.55.49 of 0478/99.99.62 (www.diverscity.be)
- Federatie Centra voor Basiseducatie:
Mieke Coulebier, stafmedewerker, Mieke.Coulembier@federatie-basiseducatie.be, 0470/888.957 (www.basiseducatie.be)
- Stad Turnhout:
Bart Wilrycx, Deskundige HRM - personeelsmanagement, bart.wilrycx@turnhout.be, 014/44.33.11 (www.turnhout.be)
- Stuurgroep Volwassenenonderwijs:
An Bistmans, coördinator project geletterdheid, an.bistmans@vocvo.be, 015/44.65.00 (www.vocvo.be)

Het verhaal van Eric en Wieske is overgenomen uit de publicatie *'Geletterdheid in 12 portretten'*, uitgegeven door de Federatie Centra voor Basiseducatie. Daarin doorbreken 12 ambassadeurs het taboe. De verhalen zijn downloadbaar via www.basiseducatie.be/ambassadeurs.